

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Transport & Planning

Aan: Margo Mutsaers, Gemeente Best
Van: Thijs Sommers
Datum: 8-12-2020
Kopie: Roche van Velthoven, Tomorrow Energy/ NRG2all
Ons kenmerk: BH2833TPNT2012081113
Classificatie: Projectgerelateerd
Goedgekeurd door: Jan de Wit

Onderwerp: Motivering participatie Zonnepark de Uitlegger, te best

De gemeenteraad van Best heeft 2 november jl. de visie duurzame energieopwekking Buitengebied Best vastgesteld. Hierbij heeft de raad een motie aangenomen waarin zij het college heeft opgedragen om de raad actief te informeren over ieder voorstel voor grootschalige energieopwekking in het buitengebied op participatieaspecten en de invulling van het gewenste niveau van lokaal eigendom en lokale zeggenschap.

Namens het college is de initiatiefnemer van zonnepark de Uitlegger in Best gevraagd om nader in te gaan op de participatieaspecten van zonnepark de Uitlegger en hiermee uitvoering te geven aan de motie. In opdracht van de initiatiefnemer is in deze notitie een nadere motivering gegeven van de participatieaspecten van het zonnepark de Uitlegger.

Participatie in de beleidsfase

Voor de ontwikkeling van de visie duurzame energieopwekking Buitengebied Best is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Dus ook in de beleidsfase zelf heeft participatie plaats gevonden. De uitkomsten van dit traject, zoals verwoord in de Visie voor duurzame energieopwekking Buitengebied Best vormen hiermee het kader. In de visie is de projectlocatie van zonnepark de Uitlegger aan de Boslaan aangewezen als kansrijk voor de opwekking van duurzame energieopwekking. Hiermee is het kader dat een zonnepark op de beoogde locaties onder voorwaarden mogelijk kan zijn. In de Ruimtelijke onderbouwing (Royal HaskoningDHV, 2020) is aangetoond dat het planvoornemen aan de voorwaarden van de visie voldoet.

Procesparticipatie bij de inrichting van het zonnepark

De projectlocatie bevindt zich in het buitengebied van Best, aangrenzend aan de snelweg en kent slechts een beperkt aantal omwonenden. De procesparticipatie heeft zich gericht op de vraag op welke manier een zonnepark op deze locatie het beste kan worden ingericht. Aangezien er sprake was van een lopende aanvraag, heeft de participatie parallel gelopen aan de ontwikkeling van het nieuwe beleid. Hierover is afstemming geweest tussen de gemeente en de initiatiefnemer. De plannen zijn namens de initiatiefnemer ook eerder toegelicht tijdens de raadsbijeenkomst van november 2019.

Hieronder volgt een nadere beschrijving van de procesparticipatie ten aanzien van de inrichting van het zonnepark:

1. De initiatiefnemer heeft de omwonenden in een vroegtijdig stadium aangeschreven om hen op de hoogte te stellen van de beoogde ontwikkeling en om desgewenst de concept plannen te bespreken;
2. Het aanschrijven van de omwonenden heeft geleid tot een keukentafelgesprek tussen één bewoner van de Boslaan Zuid en de initiatiefnemer. Naar aanleiding van dat gesprek heeft de adviseur van de

initiatiefnemer het eerste concept ontwerp gedeeld met de bewoner. De bewoner heeft verschillende suggesties gedaan die ook concreet hebben geleid tot het doorvoeren van de volgende aanpassingen/verbeteringen aan het ontwerp:

- a. Langs de Boslaan Zuid (zandpad) was in eerste instantie geen inpassing met groen voorzien. N.a.v. opmerkingen is in het landschappelijke inpassingplan ervoor gekozen om met een haag het groene karakter van de Boslaan te versterken en het zonnepark aan het zicht te onttrekken.
 - b. Er is een fruitboomweide/ boomgaard met kersenbomen toegepast in het plangebied ter bevordering van zowel de biodiversiteit als de beleevingswaarde van het zonnepark.
 - c. Het idee om een insectenhotel te plaatsen is overgenomen, ter bevordering van de biodiversiteit en als educatief element i.c.m. informatieborden over het zonnepark en ecologie.
3. Als gevolg van het (participatie)traject voor de vaststelling van de Visie voor duurzame energieopwekking Buitengebied Best is een amendement aangenomen om 100 meter afstand te hanteren van zonnepanelen tot woningen. Dit heeft geleid tot een aanpassing in het definitieve ontwerp, zodat er 100 meter afstand wordt gehouden tot de dichtstbijzijnde woning aan de Hogekampenweg.

Financiële participatie

Bij financiële participatie investeert de omgeving in het project en/of ervaart de voordelen van de opbrengsten van het project. De initiatiefnemer onderschrijft het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom al dan niet gecombineerd met andere vormen van participatie.

Er bestaat geen publiekrechtelijke bevoegdheid om (het aanbieden of realiseren van) financiële participatie in het project door de omgeving via beleid van een initiatiefnemer te eisen in het traject voorafgaand aan formele besluitvorming (NP RES, p.11) ¹. Dat geldt voor alle vormen van financiële participatie zoals beschreven in de participatiewaaijer van het Klimaatakkoord.

De financiële participatie betreft dus een inspanningsverplichting van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer van zonnepark de Uitlegger onderschrijft het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom, in lijn met het Klimaatakkoord.

De initiatiefnemer stelt voor om uitvoering te geven aan lokaal eigendom door de uitgifte van obligaties via (bijvoorbeeld) de energiecoöperatie, waardoor er lokaal in het zonnepark kan worden geïnvesteerd en de lokale bevolking kan meeprofiteren. Naar gelang de grootte van het project wil de initiatiefnemer samen met de gemeente en een lokale energiecoöperatie/stichting de exacte vorm hiervan uitwerken bijvoorbeeld ten aanzien van het rendement en de grootte van het investeringsbedrag. Wanneer lokale initiatieven zich voordoen zullen deze worden gesteund en gefaciliteerd door de initiatiefnemer.

De ervaring van de initiatiefnemer met andere projecten is dat 50% lokaal eigendom in de praktijk niet altijd gerealiseerd kan worden, omdat er bijvoorbeeld geen actieve lokale energiecorporatie is, of omdat er geen bereidheid is tot investeren door de lokale bevolking. Initiatiefnemer is daarom bereid om in nauwe afstemming met de gemeente ook andere opties uit te werken, zoals een bijdrage voor de verduurzaming van woningen van buurtbewoners.

¹ Oplegger & factsheet Bevoegdheden overheden bij procesparticipatie en financiële participatie, Nationaal Programma RES, 2020

Directe investering in het landschap

Met de uitvoering van het landschappelijke inpassingsplan voor het zonnepark wordt ook al direct geïnvesteerd in landschappelijke kwaliteitsverbetering binnen de projectlocatie. Dit in overeenstemming met de Landschapsinvesteringsregeling 2019 gemeente Best, door middel van:

- a. Aanleg of herstel van natuur- en landschapselementen ter versterking van de landschapsstructuur
- b. Aanleg recreatieve voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik (bankjes, wandelpaden, bebording, etc.).

Op basis van de Vergoedingensystematiek en grondslagen van de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader² (StiKa) is een eerste inschatting gemaakt van de investering die direct wordt gedaan in de projectlocatie, zie onderstaande tabel. De directe investering in het landschap bedraagt minimaal € 17.000,- en komt voor rekening van de initiatiefnemer van het zonnepark. Ook de beheerskosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

Onderdeel	Norm per eenheid	Investering voor zonnepark de Uitlegger
Kruidenrijk grasland en bloemrijke zoom	16,25 per are	ca. € 8000,-
Struweel (bosplantsoen)	1,66 per stuk	ca. € 4000,-
Recreatieve voorziening	Werkelijke kosten	> € 5000

Conclusie

In dit memo is inzicht gegeven in de procesparticipatie die heeft plaatsgevonden. In een vroegtijdig stadium zijn omwonenden benaderd en naar aanleiding hiervan is het ontwerp van het zonnepark ook verbeterd. Ten aanzien van de financiële participatie geeft de initiatiefnemer uitvoering aan haar inspanningsverplichting voor het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom. Daarnaast wordt direct geïnvesteerd in landschappelijke kwaliteitsverbetering en recreatief medegebruik. Concluderend kan worden gesteld dat hiermee uitvoering is gegeven aan de motie van de gemeenteraad van 2 november.

² Bijlage F bij de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant (versie 26 januari 2016) via www.brabantslandschap.nl